

Kadın Dümanlılık Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kadın Dümanlılık Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24117>

Özet

Kadın Dümanlılık Ölçeği (KÖD), bireylerin kadınlara karşı beslediği olumsuz tutumlar, önyargılar ve dümanca duygular ölçmek amacıyla tasarlanmış psikometrik bir araçtır. Bu ölçek, orijinal formu temel alınarak Türkçe'ye uyarlanmıştıdır. Ölçek çetidi **Uyarlama** olarak belirtilmiştir. Uyarlama çalışması, ölçeğin Türk kültüründe geçerli ve güvenilir bir şekilde kullanılabileceğini göstermek üzere 2019 yılında Baydar ve arkadaşları tarafından gerçekleştirilmiştir. Ölçek, özellikle toplumsal cinsiyet rolleri ve kadın algısı üzerine yapılan araştırmalarda kritik bir öneme sahiptir. Ölçeğin Türkçe formunun geçerlik ve güvenilirlik çalışması Fe Dergi'de yayımlanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Kadın dümanlılık, psikometri, uyarlama, geçerlik, güvenilirlik, toplumsal cinsiyet, tutumlar.

Yazarlar

Veysi Baydar, Cengiz Kılıç, A. Selda Serpen, Gökçen Günay.

Amaç

Kadın Dümanlılık Ölçeği'nin temel amacı, bireylerin kadınlara yönelik sergilediği açık veya örtük dümanca tutumların ve önyargıların derecesini saptamaktır. Bu araç, sosyal psikoloji ve toplumsal cinsiyet çalışmaları alanlarında, kadın dümanlılığının yaygınlığı ve etkilerini bilimsel olarak incelemeyi mümkün kılar. Ölçek, toplumsal normlar ve kişisel inançlar arasındaki ilişkiyi anlamada araştırmacılara değerli veriler sunar.

Türkçe uyarlama çalışması, yerel kültürel bağlamda kadın dümanlılık olgusunun geçerli ve güvenilir bir ölçümünü sağlamak üzere yapılmıştır. Bu sayede, Türkiye'deki araştırmacılar bu yapıyı standardize edilmiş bir yöntemle inceleyebilmekte ve uluslararası çalışmalarla karşılaştırma yapma imkanı bulabilmektedir.

Yapı

Ölçek, psikolojik literatürde geniş bir kavram olan **kadın dümanlılık** (misojini) yapısını ölçmektedir. Kadın dümanlılık, sadece açık nefreti değil, aynı zamanda kadınların toplumsal rollerinin sınırlandırılması, deşersizleştirilmesi ve erkek üstünlüğünün doğal kabul edilmesi gibi ince formları da içerebilir. Bu yapı, genellikle dümanca ve iyi niyetli cinsiyetçilikten farklı olarak daha köklü ve genel bir dümanlık biçimini temsil eder.

Ölçeğin maddeleri, bireylerin kadınların yetenekleri, zekâları, duygusal yapıları ve toplumsal

karar alma süreçlerindeki konular hakkında olumsuz inançlar ve duygusal tepkilerini de?erlendirmeye odaklanmı?tır. Bu sayede, ölçülen yapı çok boyutlu bir tutum setini kapsamaktadır ve kadınlara yönelik genelleştirilmi? olumsuz duygusal e?ilimleri tespit etmeyi amaçlar.

Geçerlik

Ölçeğin Türkçe uyarlama çal??mas?nda (Baydar vd., 2019), yapısal bütünlü?ünü do?rulamak amacıyla kapsamlı geçerlik analizleri gerçekleştirilmiştir. Bu analizler genellikle yapı geçerlili?ini incelemeyi içerir. Yapı geçerlili?i bakım?nda, ölçeğin kuramsal olarak ölçmesi beklenen kadın dümanlığı yap?s?n? ne ölçüde temsil etti?i ve orijinal ölçekle ne kadar uyum sağladığı ara?tırılmı?tır.

Orijinal çal??mada, ölçeğin faktör yap?s?n?n Türk örnekleminde de tutarlı oldu?u bulunmuştur. Ayrıca, ölçüt bağıntılı geçerlik çal??maları kapsamında, ölçeğin di?er ilgili psikolojik yapılarla (örneğin, otoriterlik, dümanca cinsiyetçilik) beklenen yönde ilişkiler gösterip göstermedi?i incelenmiştir. Bu bulgular, ölçeğin Türk kültürü için geçerli bir ölçüm aracı oldu?unu kanıtlamaktadır.

Güvenirlik

Kadın Dümanlığı Ölçeği'nin Türkçe formunun güvenilirlik analizleri, ölçeğin zamana karşı tutarlılı?ını ve iç tutarlılı?ını de?erlendirmek üzere yapılmı?tır. İç tutarlılık, maddelerin aynı yapıyı ne kadar iyi ölçtü?ünü gösteren **Cronbach Alfa** katsayısı ile incelenmiştir. Yüksek Alfa de?erleri, ölçek maddelerinin homojen oldu?unu ve yapıya katkı sağladığını gösterir.

Baydar ve arkadaşları tarafından yürütülen çal??mada, ölçeğin genel olarak yüksek düzeyde bir iç tutarlılığa sahip oldu?u rapor edilmiştir. Bu sonuçlar, ölçek maddelerinin kadın dümanlığı seviyesini güvenilir bir şekilde ölçtü?ünü ve ölçeğin psikometrik açıdan sağlam oldu?unu desteklemektedir. Gerekli görüldü?ü takdirde, test-tekrar test güvenilirli?i analizleri de ölçeğin zaman içindeki de?işmezli?ini do?rulamak için kullanılabilir.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapısal geçerlili?ini belirlemek amacıyla faktör analizi teknikleri kullanılmı?tır. Genellikle, orijinal ölçeğin boyutlulu?unu Türk örnekleminde test etmek için **Do?rulayıcı Faktör Analizi** (DFA) veya **Açımlayıcı Faktör Analizi** (AFA) uygulanır. Bu analizler, kadın dümanlığı yap?s?n?n kaç alt boyuttan olu?tu?unu ve bu boyutların ampirik verilerle ne kadar uyumlu oldu?unu ortaya koyar.

Baydar vd. (2019) çal??mas?nda, faktör yüklerinin kabul edilebilir düzeyde oldu?u ve elde edilen

faktör yapısının kuramsal beklentileri karşıladığı belirtilmiştir. Bu durum, ölçeğin Türkçe formunun orijinal yapıyı koruduğunu ve Türk kültüründe geçerli bir şekilde yorumlanabileceğini göstermektedir. Faktör analizi sonuçları, ölçeğin tek boyutlu veya çok boyutlu yapıya netleştirilerek puanlamanın nasıl yapılacağına dair kılavuz sağlar.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Genellikle 5'li veya 7'li Likert tipi derecelendirme ölçeği kullanılarak yanıtlanır. Yanıt seçenekleri "Kesinlikle Katılmıyorum"dan "Kesinlikle Katılıyorum"a doğru sıralanır.

Language Available: Türkçe (Uyarlanan Form) ve Orijinal Dil (Büyük olasılıkla İngilizce).

Population Group: Yetkinler ve yüksek öğrenim düzeyindeki bireyler.

Age Group: 18 yaş ve üzeri.

Population Details: Uyarlama çalışması Türkiye'deki üniversite öğrencileri ve/veya genel yetkin popülasyonu üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Methodology: Bireysel veya grup uygulaması şeklinde, katılımcıların kendi tutumlarını beyan ettiği öz bildirim yöntemiyle uygulanır. Uygulama süresi kısadır.

Anahtar Kelimeler

Misojini, kadın dümanlılığı, psikometrik araç, cinsiyetçilik, tutum ölçeği, toplumsal cinsiyet rolleri.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Sorumlu yazar Veysi Baydar'dır. Yazarın ORCID bilgileri, orijinal akademik kaynakta kontrol edilmelidir.

Affiliation Email addresses: İlgili yazarların e-posta adresleri, orijinal yayın metninde (Fe Dergi, 2019) mevcuttur.

Correspondence Address: Sorumlu yazarın (Veysi Baydar) bulunduğu akademik kurumun adresi.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin Türkçe uyarlama çalışması 2019 yılında yayımlanmıştır. Ölçeğin akademik ve araştırma amaçlı kullanımı için genellikle yazar veya yayıncudan izin alınması gerekmektedir.

Kullanım ücretine dair detaylı bilgi, sorumlu yazar (Veysi Baydar) ile iletişime geçilerek ya da orijinal yaygın metni incelenerek elde edilebilir.

Kaynaklar

Baydar V., Kılıç, C., Serpen, A.S., Günay, G. (2019). Kadın Düşmanlığı Ölçeği'nin Türkçe formunun geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Fe Dergi*, 11(2), 65-77. Makalenin tam metnine cins.ankara.edu.tr adresi üzerinden ulaşılabilir.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası burada indirilebilir: [kadin-dusmanligi-olcegi-toad.pdf](#)

Ayrıca ölçeğin DOCX dosyası da mevcuttur: [kadin-dusmanligi-olcegi-toad.docx](#)

Kadın Düşmanlığı Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin maddeleri kaynak içerikte yer almamaktadır. Ölçek maddeleri, telif hakları ve akademik kullanım etik kuralları gereği genellikle yalnızca orijinal yaygın veya sorumlu yazar aracılığıyla elde edilebilir. Maddeler, kadınlara yönelik düşmanca tutumları, deşersiz tırme efilimlerini ve toplumsal rollerle ilgili olumsuz inançları ölçmeye odaklanmaktadır.